

гатъло, понеже покорило много земи, строителитѣ почнали да употрѣбаватъ все повече мраморъ за украса на външнитѣ тухлени стени. Римъ станалъ най-разкошно украсениятъ градъ въ цѣль свѣтъ. Юлий Цезарь много искалъ да разхубави столицата, но билъ заетъ съ войни. Тая работа свършилъ императоръ Августъ: той съ право казвалъ, че билъ заварилъ града тухлень, а го оставилъ мраморень. Въ негово време се издигнали много

сгради — коя отъ коя по-голѣми и по-хубави: храмове, дворци, театри, сждилища, тържища, бани и други. Повечето пжти голѣмитѣ здания се нареждали отъ четиритѣ страни на нѣкоя хубава площадъ, всрѣдъ която се издигалъ величественъ паметникъ, както става и днесъ по голѣмитѣ градове. Такива площи се наричали *форуми*. Юлий Цезарь билъ украсилъ една площадъ съ сгради — *Юлиевиятъ форумъ*. Още по-хубава била площадъта, която

Колизеятъ на Веспасиана въ Римъ, както изглежда въ наше време

оградилъ съ здания императоръ Августъ — *Августовиятъ форумъ*. Императоритѣ, които идвали единъ по единъ на римския престолъ следъ него, гледали да не останатъ по-долу отъ Августа въ градежната работа. Дори казватъ, че Неронъ билъ запалилъ града, защото искалъ да разруши дотогавашнитѣ сгради, че да издигне нови по цѣлия градъ — да надмине по хубостъ на своитѣ постройки всички прежни императори. По покривитѣ на сградитѣ и въ голѣмитѣ вдълбнатини на стениитѣ имъ имало статуи на богове и заслужили мъже.

И рименитѣ издигали като гърцитѣ голѣми кржгли театри, които събирали много хиляди зрители. Тамъ се биели гладиаторитѣ единъ съ другъ и се борѣли съ звѣрове; тамъ императоритѣ заповѣдвали — да извеждатъ християнитѣ, за да ги разкъсватъ лъвове и тигри. Такъвъ амфитеатъръ билъ *колизеятъ на Веспасиана* — сграда на четири етажа,

много голѣма, кржгла. Други представления ставали въ цирковетѣ. Циркътъ билъ дълга правоъгълна сграда, която завършва на двата края съ по една джга. Въ срѣдата имало издигнатина съ различни статуи и стълпове. Около нея обикаляли ония, които се надбѣгватъ или надпрепускватъ съ коне и колесници. Такъвъ билъ *голѣмиятъ циркъ*. Богатитѣ римени имали хубави кжщи, разкошно украсени и наредени. Тѣ не приличали на днешнитѣ. Надъ главнитѣ стаи нѣмало покривъ, та свѣтлината се лѣела обилно и освѣтявала мраморнитѣ статуи, каменнитѣ извори, цвѣтнитѣ плочи на пода и хубавитѣ изображения по стениитѣ. Какви сж били тия живѣлища, можемъ да разберемъ отъ сградитѣ, изровени въ Херкуланъ и Помпея — два римски града, засипани отъ вулканъ. Тамъ богатитѣ римени имали хубави кжщи, отредени за лѣтуване.

Повечето римски сгради сж разрушени.